

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DACIA”
Str. Panseluțelor nr. 6, Târgu Mureș
Tel/Fax: 0365730933
E-mail: scgimdacia@yahoo.com
Web: gimnaziuldaciams.ro
CIF: 22237467

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN MUREȘ

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CONCURSUL JUDEȚEAN „POEZIA MINȚII”
PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Ediția a IV-a, 18 noiembrie 2023
Clasa a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul de lucru este de 60 de minute.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Subiectul I (30 de puncte)

Citește cu atenție textul de mai jos și rezolvă cerințele:

„Ciolănosul, îmbrăcat într-un trening de culoarea sfeclei fierte, avea chef de vorbă. Ședea la soare, călare pe o minge de fotbal, și clănțănea fără milă, cu dinții, niște nuci ce-i umpleau sânul. După mușuroiul de coji de lângă ghiozdan, era lesne de înțeles că dăduse ceva de lucru fălcilor.

Interlocutorul (dacă i se poate spune astfel cuiva care încă n-apucase să scoată un cuvânt), un băiat de vreo opt ani, pigulea, stând pe vine, cu un vârf de cuțițaș, câte o fărâmă de miez din nucile mai tari, azvârlite deoparte.

— Astea-s de la Nițu, hălpaie ciolănosul o nucă cu miez mare. Nu-l știi? Unu' mic, cu ochelari, tuns la piele. Stă vizavi de cofetărie. As' vară, am fost cu el în tabără, la Timiș. Ședeam în aceeași vilă, mâncam la aceeași masă... Simpatică mutră! Grozav ce ne distra... Să vezi. Vine-n-tr-o zi la masă ceva mai târziu... Nu-ș' de ce întârziase. A, da, îmi amintesc! îi pusesem într-un pantof un șarpe mort. Adică să nu mint, asta a fost altă dată... Hihi! pufnește în răs, de unul singur, ciolănosul, am să ți-o povestesc și p-asta. Altceva a fost... Mi se pare că i-am ascuns cămașa în saltea... sau l-am închis pe dinafară în cameră, sau așa ceva, nu mai țin bine minte. Vine Nițu flămând mort, mă-nțelegi? Noi, ăilalți, terminasem ciorba, dar felul doi nu venise. Se așază el la masă și mușcă dintr-o bucată de pâine. Ho-ho-ho! Era unsă cu ardei iute! Să-l fi văzut cum se mai strâmba... și sughita... Ho-ho-ho!... Apucă atunci Nițu o cană cu apă și-o dă toată pe gât. Ho-ho-ho! în cană turnasem sare!

Băiețelul clipește nedumerit din ochi și, devenit de abia acum interlocutor, întreabă :

— Și nu s-a supărat? (...)

— Aș, se poate!? Pentru atâta lucru? Să vezi ce i-am făcut mai zilele trecute. Au ei acasă niște scaune cu arcuri. M-apuc eu și desfac pe furis două fire de la sonerie și așez butonul sub un arc de la scaunul lui. Vine Nițu al meu și se așază la masă – chipurile, învățam împreună. Ho-ho-ho! Cum se așază pe scaun – țârrr! – soneria. Se scoală Nițu și se duce la ușă. Nimeni. Vine îndărăt și dă să stea jos. Țârrr!! „Cine-o fi?” zice și se ridică. Îl auzeam în vestibul: „Cine-i? Cine-i acolo?” Nimeni. Se întoarce, trage scaunul mai înspre ușă, și iar se așază. Țârrr ! Pleacă și pândește vreo două minute la ușă, se uită pe stradă în dreapta, în stânga, și vine înălțând din umeri. Când să stea: Țârrr! Ho-ho-ho! O oră întregă l-am înnebunit... Pe urmă i-am spus. (...)

— Dar bine, omule, nu se supără? îl întrerupse indignat băiețușul. Ciolănosul îl privește cu nevinovăție:

— Să se supere? Cum o să se supere? Scoate o nucă din sân, o sparge în dinți, apoi adaugă, scuipând cojile: Păi, nu ți-am spus? Mi-e cel mai bun prieten!

(**Mircea Sântimbreanu**, *Cel mai bun prieten*, vol. *Recreația mare*)

ciolănos = cu oase mari, ieșite în relief

interlocutor = persoană care participă la o discuție, la o conversație

a piguli = a lua câte puțin (dintr-un aliment)

a hălpăi = a mânca sau a bea repede și cu lăcomie

1. Notează felul sunetelor din care sunt alcătuite următoarele cuvinte, folosind V pentru vocală, S pentru semivocală și C pentru consoană: **umpleau**, **pantof**, **seară**. 3 puncte
2. Precizează câte sunete au cuvintele **ciorba**, **chipurile**, **trage**. 3 puncte
3. Menționează ce tip de sunet transcrie litera „i” în următoarele cuvinte: **cucui**, **simpatică**, **ani**. 3 puncte
4. Rescrie enunțul următor înlocuind cuvintele subliniate cu sinonimele potrivite: *După mușuroiul de coji de lângă ghiozdan, era lesne de înțeles că dăduse ceva de lucru fâlcilor.* 3 puncte
5. Transcrie din al treilea alineat al textului un substantiv comun, gen masculin, număr singular; un adjectiv, gen feminin, număr singular; un verb, timp trecut, persoana a I-a, număr singular. 3 puncte
6. Notează, din text, un cuvânt/ un grup de cuvinte referitoare la spațiul în care se petrec întâmplările. 3 puncte
7. Formulează ideea principală a fragmentului scris înclinat. 3 puncte
8. Precizează, într-un enunț, o trăsătură a textului literar identificată în fragmentul citat. 3 puncte
9. Prezintă o trăsătură morală a *ciolănosului*, ilustrând-o cu o secvență/ un citat. 6 puncte

Subiectul al II-lea (20 de puncte)

Scrive un text de 100-150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare despre prietenia adevărată.

În redactarea textului tău vei avea în vedere:

- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să marchezi introducerea, cuprinsul și încheierea printr-un paragraf/ alineat nou;
- să incluzi un dialog (minim 4 replici);
- să te exprimi corect, clar și adecvat;
- să respecti normele de ortografie și de punctuație;

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii: 12 puncte
- redactarea compunerii: 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

MULT SUCCES!